

Szakkikkek szemléje tudományos publikációkból

Periférikus gazdaságok és a dollár hegemóniája: alternatívák keresése

Jha, S. (2026). *Peripheral Economies and the Dollar Hegemony: Quest for the Alternatives*
In: *World Review of Political Economy*, 17(2), 215–240.

A tanulmány azt vizsgálja, hogy az amerikai dollár globális monetáris dominanciája miként korlátozza a periférikus gazdaságok iparosodását és gazdaságpolitikai mozgásterét. A szerző egy szupranacionális nemzetközi valuta bevezetését veti fel lehetséges megoldásként, amely a spekuláció és a globális egyensúlytalanságok mérséklésével bővíthetné e gazdaságok mozgásterét.

A vámok második hullámának globális gazdasági következményei: általános egyensúlyi megközelítés

Srivastava, A.–Mathur, S. K. (2026). *Global Consequences of Second Round of Tariffs: A General Equilibrium Approach*
In: *Journal of Economic Integration*, 41(3), 623–638.

A tanulmány három forgatókönyv alapján vizsgálja a Trump elnök által 2025 júliusában bejelentett amerikai vámok második hullámának globális gazdasági hatásait. Az elemzés szerint az Egyesült Államok és egyes régiói rövid távon profitálhatnak a vámbevételekből és a kereskedelmi forgalom átrendeződéséből. A célzott országok – különösen Kína, Mexikó és Kanada – jelentős GDP- és jóléti veszteségeket szenvedhetnek el.

Írország: A háztartási élelmiszer-pazarlás környezeti, táplálkozási és gazdasági hatásai a szokások tükrében

Courage Y. Krah–Paul Hynds–Anushree Priyadarshini: *A behaviourally segmented assessment of the environmental, nutritional, and economic impacts of household food waste in the Republic of Ireland.*
In: *Science of The Total Environment*, Vol. 1031. (2026), 1–13. p.

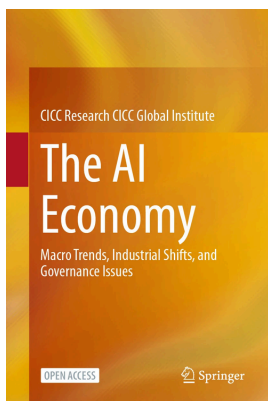
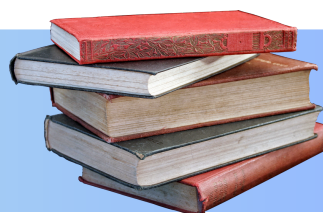
Az ír háztartások élelmiszer-pazarlása jelentős szocioökonómiai és ökológiai terhet jelent, fejenként átlagosan 21,6 kg/év hulladékképződéssel, ami országos szinten mintegy 449 millió euró (82,8 €/fő/év) gazdasági veszteséggel jár. Ha 2030-ig a legtöbb hulladékot termelő háztartások fele alacsonyabb hulladéktermelésre váltana, az élelmiszer-hulladék 19%-kal, a kapcsolódó üvegházhatásúgáz-kibocsátás és földhasználat 31%-kal, a pénzügyi veszteség pedig évi 87 millió euróval csökkenhetne.

A gépi tanuláson és a neurális hálózati modelleken alapuló napenergia-előrejelzés gazdasági hatása

Adriana Ana Maria Davidescu [et al.]: *The economic impact of the innovative forecast of solar energy production based on machine learning and neural network models.*
In: *Energy Strategy Reviews*, Vol. 66. (2026)

A tanulmány alapján a fejlett gépi tanulási modellek – különösen az LSTM és az időjárás-alapú megközelítések – a hagyományos módszereknél pontosabban jelzik előre a napenergia-termelést. A kisebb előrejelzési hiba hatékonyabb energiatárolást s az erőforrások jobb kihasználását teszi lehetővé, amely a hálózatkiegyenlítési költségek csökkentésével közvetlen gazdasági előnyt jelent.

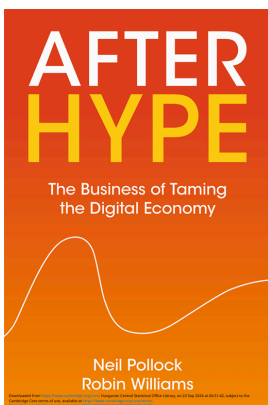
Szakkönyvajánló: új kiadványok a nemzetközi könyvpiacról

CICC Research CICC Global Institute: The AI Economy: Macro Trends, Industrial Shifts, and Governance Issues

Springer Singapore, 2026. 265 p.

A kötet három szinten – a számítási kapacitás, a modellek és az alkalmazások dimenziójában – vizsgálja a mesterséges intelligencia gazdasági hatásait, kiemelten fókuszálva a termelékenységre, az egyes iparágakra, a makrogazdaságra, valamint a szabályozási kérdésekre. Kiemeli a skálázási törvény szerepét az MI fejlődésében. Továbbá rámutat arra, hogy Kína és az Egyesült Államok egyaránt jelentős előnyökkel rendelkezik, hogy megvalósítsa az MI-alapú gazdaság kiépítését. A könyv célja az, hogy értékes meglátásokkal szolgáljon az MI-gazdaságról a nagyközönség, a kutatóintézetek, a vállalatok és a pénzintézetek számára.

Pollock, N. – Williams, R.: After Hype: The Business of Taming the Digital Economy

Cambridge University Press, 2026. 332 p.

A technológiai „hype” jelenségétől nem kell feltétlenül megriadni, hiszen megfelelő körülmények között gazdasági potenciál is rejlik benne! A szerzők a mesterséges intelligenciától a kvantumszámítástechnikáig vizsgálják a felfokozott várakozások gazdasági hatásait. Értelmezésükben a túlzó optimizmus nem pusztán üres reklám vagy megtévesztés: intézményesült gyakorlat, amely a piaci várakozásokon és beruházási döntéseken keresztül a fejlődés irányát is alakíthatja. Kiemelt szerepet kapnak az iparági elemzők és értékelési rendszerek, amelyek a felfokozott ígéreteket a befektetők számára értelmezhető narratívákká alakítják. A könyv objektíven mutatja be, hogyan válhat maga a várakozás is gazdasági erővé.

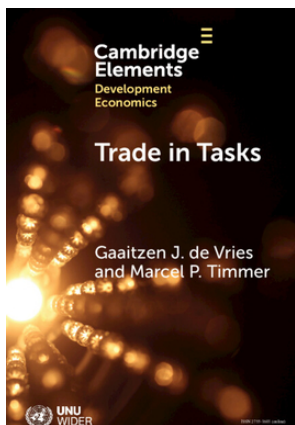

Októberi programkínálatunkból

Október 13-án 17 órakor vendégünk lesz Patat Bence műfordító.
Október 14-én pedig retro játéklklubunkba invitálunk minden
kedves érdeklődőt, a legkisebbektől a legnagyobbakig!
Helyszín: Thirring Lajos terem.

Szakkönyvajánló: új kiadványok a nemzetközi könyvpiacról

De Vries, G. J.–Timmer, M. P.: Trade in Tasks: A New Perspective on International Trade, Structural Change and Economic Development

Cambridge University Press, 2026. 87 p.

A nemzetközi kereskedelmet gyakran nemzetek versenyeként látjuk, miközben a globális értékláncokban inkább a munkafolyamatok oszlanak meg az országok között. Ez a kötet egy új, feladatalapú keretrendszerrel vizsgálja, hogy ki, mit és hol végez a világtermelésben. Új módszerekkel méri az exporttevékenységekhez kapcsolódó jövedelmet és foglalkoztatást, valamint elemzi az országok szerepét a globális munkamegosztásban. Ez a megközelítés a hagyományos statisztikáknál árnyaltabb képet ad a kereskedelem növekedési és munkaerőpiaci hatásairól.

Székely, I. P. – Halmi, P. (eds.): The Future of European Integration: Challenges and Opportunities

Palgrave Macmillan, Cham, 2026. XVII + 413 p.

A magyar szerkesztők által gondozott, de nemzetközi szerzőgárdát felvonultató tanulmánykötet az Európai Unió előtt álló gazdasági és intézményi kihívásokat vizsgálja egy olyan időszakban, amikor a geopolitikai feszültségek és a világ gazdaság töredezettsége egyre közvetlenebbül hat az európai növekedésre. Az összehasonlító és nemzetközi közgazdaságtan kutatói számára különösen érdekes műben külön fejezet foglalkozik az uniós bővítések gazdasági dinamikájával, az iparpolitika változásával és a kohézió kérdésével, szó esik a zöld átmenetről és Közép- és Kelet-Európa felzárkózási lehetőségeiről is. A kötet erénye, hogy elfogadja az EU heterogenitását, az eltérő fejlettségű és érdekű tagállamok közötti különbségeket is beépíti a jövőbeli növekedésről és versenyképességről szóló elemzésbe.

Szakkikkek szemléje tudományos publikációkból

Katalizátor vagy hátráltató tényező? A gazdaságpolitikai bizonytalanság kettős hatása a kínai zöldtechnológiai innovációra

Hu, H.–Shangguan, X.–Yu, Z.: *Uncertainty as a catalyst? The dual role of economic policy uncertainty in green technology innovation in China. In: Environment and Development Economics, First View, 2026, p. 1–22.*

A hagyományos nézettel ellentétben a gazdaságpolitikai bizonytalanság nem feltétlenül veti vissza a beruházásokat: Kínában például a zöld innovációk térnyerését ösztönözte.

A kínai tőzsdén jegyzett vállalatok 2009–2019 közötti adatai alapján a kiszámíthatatlanabb környezet növelte a kutatás-fejlesztési költségeket és a zöld fejlesztéseket. Ez a hatás főleg a nagyvállalatoknál és az állami cégeknél volt erős.

A folyamatnak ugyanakkor két komoly hátulütője is volt. Egyrészt a bizonytalanság miatt csökkent a környezetvédelmi támogatások hatékonysága. Másrészt bár nőtt a zöld szabadalmak száma (de csak papíron), ez sok esetben nem járt valódi áttöréssel vagy minőségi fejlődéssel.

Hogyan formálják az álhírek a tőzsdei működést?

Fedorova, E.–Ledyaeva, S.–Stepanov, V.: *The ripple effect: How fake news shapes stock market behavior. In: International Review of Economics & Finance, Vol. 109. (2026), Article 105386.*

Halloween közeledtével talán mondani sem kell, hogy a rémhíreknek szó szerint ára van. A szerzők innovatívan használják az AI lehetőségeit: egy gépi tanulással összeállított, robusztus álhír-adatbázis és egy pénzügyi szövegekre hangolt nyelvi modell segítségével vizsgálják, miként hat a hamis információ a rövid távú részvényhozamokra. Az ökonometria elemzés szerint különösen a negatív álhírek hatása mutatható ki, az alacsonyabb likviditású részvények érzékenyebbek rájuk, és a torzító hatás piaci bizonytalanság idején tovább erősödik. A kutatás így számszerűsíthető kapcsolatot tár fel a dezinformáció és a pénzügyi piacok működése között.

Versenyképesség versus megfelelés: Kereskedelmi megállapodások hatása a kkv-kra a globális értékláncokban

Eissa, Y.–Zaki, C.: *Competitiveness vs. Compliance: How Trade Provisions Affect Micro, Small, and Medium-Sized Enterprises in Global Value Chains? In: World Trade Review, First View, 2026, p. 1–25.*

A kulcskérdés: a kereskedelmi egyezmények mikro-, kis- és középvállalkozásokat segítő rendelkezései valóban megkönnyítik-e azok bekapcsolódását a globális értékláncokba? A tanulmány a WTO megállapodás-adatbázisát kapcsolja össze a Világbank vállalati felméréseivel, az így keletkező adatállomány 136 országot és több mint 190 ezer megfigyelést fog át. Az eredmények összességében kedvező hatást mutatnak, különösen az olyan, nem közvetlenül kereskedelmi rendelkezéseknél, amelyek szolgáltatásokkal vagy intézményi támogatással segítik a vállalkozásokat. A hatás az alacsony jövedelmű országokban és az alacsony technológiai intenzitású feldolgozóipari ágazatokban különösen jelentős.

Minimálbér és háztartási jövedelmi egyenlőtlenség Latin-Amerikában

Mena Aguilar, O. A.: *Minimum wages, household inequality, and redistributive patterns in Latin America. In: The Economic and Labour Relations Review, Vol. 37. No. 1. (2026), p. 166–189.*

A kutatás tizenöt latin-amerikai ország 2003–2020 közötti adatai alapján mutatja be, hogy a magasabb minimálbér lehetséges gazdasági hatása nemcsak az alacsony keresetek emelésében, hanem az egyenlőtlenség mérséklésében is megjelenhet. A magasabb minimálbér és a kisebb jövedelmi egyenlőtlenség közötti összefüggés az adók és állami transzferek előtti jövedelmeknél is kimutatható, ami összhangban van azzal, hogy a bérminimum már a piaci jövedelmek eloszlását is befolyásolhatja. Ez különösen érdekes lehet olyan gazdaságokban, ahol szűkebb a költségvetési mozgástér és jelentős az informális foglalkoztatás.

Kiemelt programjainkból

